

Аналіз регуляторного впливу
проекту рішення Боратинської сільської ради
«Про внесення змін до рішення сільської ради від 13 липня 2023 року
№ 17/2 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного
податку»

Назва регуляторного акта – проект рішення Боратинської сільської ради Луцького району Волинської області «Про внесення змін до рішення сільської ради від 13 липня 2023 року № 17/2 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку»»

Регуляторний орган – Боратинська сільська рада Луцького району Волинської області

Розробник документа – відділ фінансів Боратинської сільської ради Луцького району Волинської області

Відповідальна особа – начальник відділу фінансів Боратинської сільської ради Луцького району Волинської області – Радчук Ганна Валеріївна
Контактний телефон – 0997403250, e-mail: boratyn.fin@borg.gov.ua
Поштова адреса - вул.Центральна, 20 с.Боратин Луцького району Волинської області

Аналіз регуляторного впливу розроблено з особливістю здійснення регуляторної діяльності в умовах воєнного стану, на виконання та з дотриманням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики в сфері господарської діяльності», з урахуванням Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (зі змінами), Податкового кодексу України.

Аналіз визначає правові та організаційні засади реалізації проекту рішення Боратинської сільської ради «Про внесення змін до рішення сільської ради від 13 липня 2023 року № 17/2 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку»»

1. Визначення проблеми

Аналіз регуляторного впливу підготовлено на виконання норм Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року №308 «Про затвердження методик проведення

аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами.

Органи місцевого самоврядування в рамках, визначених Бюджетним та Податковим кодексами України, мають ухвалювати рішення про встановлення місцевих податків і зборів на наступний рік для відповідного місцевого податку чи збору.

Виходячи з норм пункту 5 статті 2 та частини 1 статті 3 Бюджетного кодексу України, бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією зі складових якої є бюджети місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 01 січня кожного року й закінчується 31 грудня того ж року.

Пунктом 12.3. статті 12 Податкового кодексу України встановлено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Пунктом 284.1 статті 284 ПКУ визначено, що органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної й комунальної власності.

Граничні розміри ставок земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної й комунальної власності, установлені статтями 274 та 288 ПКУ, не є фіксованими, а коливаються від 0 до 12 відсотків від нормативної грошової оцінки земельної ділянки.

Земельний податок є одним із джерел наповнення бюджету громади у складі власних доходів загального фонду та згідно факту за 2023 рік складає 4,0% загальних надходжень (без урахування міжбюджетних трансфертів) та в грошовому еквівалентні становить 11 427,6 тис. гривень.

Прогнозний обсяг надходжень податку на 2025 рік є розрахунковим і може змінюватися від чинників, на які неможливо вплинути (чисельність платників, обов'язковість сплати ними податку – виникнення податкового боргу).

Пунктом 284.1 статті 284 Податкового кодексу України визначено, що органи місцевого самоврядування встановлюють ставки земельного податку та надані пільги щодо його сплати на відповідній території.

Враховуючи соціально-економічну ситуацію в державі, розміри податкових платежів за користування землею для всіх категорій землекористувачів пропонується залишити на рівні 2024 року згідно рішення Боратинської сільської ради від 13 липня 2023 року № 17/2 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку».

У даному рішенні сільської ради від 13 липня 2023 року № 17/2 враховані та відображені ставки земельного податку на території Боратинської сільської територіальної громади, але не враховано всі можливі пільги відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України щодо сплати земельного податку на відповідній території.

Відповідно до пункту 284.1 статті 284 ПКУ органам місцевого самоврядування надано право встановлювати пільги зі сплати за землю. Враховуючи зазначене, пільги зі сплати за землю встановлюються Податковим кодексом України та рішенням органу місцевого самоврядування.

Оскільки перелік пільг у статтях 281, 282 ПКУ є дуже вузьким і не враховує реальні потреби землекористувачів громади в отриманні пільг з плати за землю, виникла потреба щодо внесення змін до чинного рішення Боратинської сільської ради від 13 липня 2023 року № 17/2 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку».

Відповідно до звернень жителів громади, а саме членів сімей загиблих військовослужбовців питання надання податкової пільги землекористувачам членам сімей загиблих військовослужбовців потребує врегулювання та є актуальним.

З метою безумовного виконання вимог Податкового кодексу України та недопущення суперечливих ситуацій, а також з метою вирішення проблеми щодо врегулювання питань справляння місцевих податків і зборів в межах Боратинської сільської територіальної громади, і пропонується прийняття рішення сільської ради «Про внесення змін до рішення сільської ради від 13 липня 2023 року № 17/2 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку», що набуде чинності з наступного бюджетного періоду – з 01 січня 2025 року.

Визначення основних груп (підгруп), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Органи місцевого самоврядування	+	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою:

-ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

-чинних регуляторних актів, так як на території Боратинської сільської територіальної громади, пільги, відповідно до пункту 284.1 статті 284 Податкового кодексу України щодо сплати земельного податку на відповідній території, не в повній мірі врегульовують проблематику, що

виникла. Викладення додатку 2 (щодо пільг) в новій редакції до діючого рішення Боратинської сільської ради буде відображено у інформації, що заповнюється органами місцевого самоврядування щодо пільг у чинних Формах, затверджених Постановою Кабінету міністрів України від 28.12.2020 № 1330 «Про затвердження Порядку та форм надання контролюючим органам в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів»(надалі-Постанова №1330)

II. Цілі державного регулювання

Головними цілями розробки даного проєкту рішення сільської ради є :

- встановлення пільги землекористувачам членам сімей загиблих військовослужбовців;
- забезпечення прозорості, доступності інформації про пільги із сплати земельного податку;
- дотримання вимог Податкового кодексу України, в частині встановлення пільг зі сплати земельного податку.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

У ході пошуку альтернативних способів досягнення цілей для проведення оцінки прийняття даного регуляторного акта розробником розглядається, як перша альтернатива - не прийняття регуляторного акта (далі – Альтернатива 1), другою альтернативною є прийняття даного регуляторного (далі – Альтернатива 2)

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Не прийняття регуляторного акта (залишення існуючої на даний момент ситуації без змін)	Не прийняття проєкту регуляторного акта призведе до невиконання вимог статті 284.1.ПКУ: «Органи місцевого самоврядування встановлюють пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території». Пільги зі сплати земельного податку залишаються виключно такими, що встановлені положеннями ПКУ. Тому, більшість громадян, втраять право на пільгу у 2025 році, оскільки перелік пільг у статтях 281, 282 ПКУ дуже вузький і не враховує реальні потреби землекористувачів в отриманні пільг з плати за землю. Таким чином, альтернатива не є прийнятною
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	З введенням в дію запропонованого регуляторного акта будуть упорядковані відносини між землекористувачами та органами влади й місцевого самоврядування з питань плати за користування земельними ділянками. Ухвалення запропонованого рішення забезпечить сталі надходження до бюджету громади та нестиме більш прийнятне податкове навантаження на суб'єктів господарювання. Питання щодо

	сплати землекористувачами членам сімей загиблих військовослужбовців буде врегульовано
--	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

2.1. Оцінка впливу на сферу інтересів органів місцевого самоврядування

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Не прийняття регуляторного акта (залишення існуючої на даний момент ситуації без змін)	Відсутні	За відсутності податкових пільг територіальній громаді буде завдано значний негативний вплив, оскільки збільшення податкового навантаження на неплатоспроможних власників та користувачів земельних ділянок зумовлює соціальну напругу в громаді та ставить під загрозу забезпечення стабільних надходжень до бюджету сільської територіальної громади.
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акту	В умовах особливого періоду питання звільнення від сплати земельного податку створить сприятливі фінансові можливості місцевої влади для задоволення соціальних та інших потреб територіальної громади.	Витрати часу, матеріальних ресурсів для фіскальних органів на адміністрування плати за землю, розмір яких залишається на рівні попередніх років

2.2. Оцінка аналізу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Не прийняття регуляторного акта (залишення існуючої на даний момент ситуації без змін)	Відсутні	Витрати пов'язані лише зі сплатою земельного податку. Втрата пільг з плати за земельні ділянки, зайняті житловим фондом, гаражно-будівельними, дачно-будівельними та садівницькими товариствами,

		індивідуальними гаражами, садовими й дачними будинками фізичних осіб
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акту	Встановлення пільг по сплаті земельного податку для окремих категорій громадян, зменшить податкове навантаження на землекористувачів. Відкритість процедури, прозорість дій місцевого самоврядування. Вдосконалить відносини між місцевою радою, органом податкової служби та суб'єктами господарювання пов'язаних зі справлянням земельного податку.	Відсутні

2.3. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання:

Розрахункова кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія регуляторного акту, складає 800 осіб:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Розрахункова кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	0	0	800	800
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0	0	0	100	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Не прийняття регуляторного акту (залишення існуючої на даний момент ситуації без змін)	Відсутні	Витрати пов'язані лише зі сплатою земельного податку.

Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акту	Встановлення пільг щодо сплати земельного податку. Відкритість та прозорість процедури нарахування та сплати земельного податку. Досконалість відносин між місцевою радою, органом податкової служби та суб'єктами господарювання, пов'язаних зі справлянням земельного податку.	Затрати часу, необхідні для вивчення положень про місцеві податки і збори та обговорення проекту рішення.
--	--	---

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі ухвалення регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблеми більше не буде);

3 – цілі ухвалення регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми усунені);

2 – цілі ухвалення регуляторного акта можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, однак, деякі важливі критичні її аспекти залишаться невирішеними);

1 – цілі ухвалення регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема залишається).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Не прийняття регуляторного акта	1 - цілі прийняття проекту регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати)	Альтернатива 1 є неприйнятною. Земельний податок буде сплачуватися платниками відповідно до Податкового кодексу України за ставками та пільгами, які діяли до 31 грудня року, що передує бюджетному періоду. За відсутності податкових пільг сільській територіальній громаді буде завдано значний негативний вплив, оскільки збільшення податкового навантаження на неплатоспроможних власників та користувачів земельних ділянок зумовлює соціальну напругу в громаді та ставить під загрозу

		забезпечення стабільних надходжень до бюджету територіальної громади
Альтернатива 2. Прийняття регуляторного акту	4- цілі прийняття проекту регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть)	Альтернатива 2 дає змогу: досягнути цілей державного регулювання; визначити пільги у спосіб, який найбільше відповідає особливостям діяльності землекористувачів на підвідомчій території Прийняття даного рішення забезпечить досягнення встановлених цілей, та зменшення податкового навантаження на суб'єкти оподаткування земельного податку. Таким чином, прийняттям вказаного рішення буде досягнуто балансу інтересів громади і платників податків.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	За відсутності податкових пільг сільській територіальній громаді буде завдано значний негативний вплив, оскільки збільшення податкового навантаження на неплатоспроможних власників та користувачів земельних ділянок зумовлює соціальну напругу в громаді та ставить під загрозу забезпечення стабільних надходжень до бюджету сільської територіальної громади	Проблема продовжуватиме існувати
Альтернатива 2	Упорядкування відносин між сільською радою та суб'єктами господарювання й громадянами в частині встановлення пільг зі сплати земельного податку	Розмір плати за землю для всіх категорій землекористувачів не збільшується. Тому, суб'єкти господарювання несуть витрати лише на ознайомлення з вимогами запропонованого регуляторного акта	Проблема, яку передбачається розв'язати з прийняттям цього рішення, полягає у вдосконаленні пільг по сплаті податку та виконання вимог чинного

			законодавства. Цей регуляторний акт відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Затвердження такого регуляторного акта забезпечить досягнення встановлених цілей.
--	--	--	---

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Причиною відмови є втрата пільг більшістю громадян. За відсутності податкових пільг сільській територіальній громаді буде завдано значний негативний вплив, оскільки збільшення податкового навантаження на неплатоспроможних власників та користувачів земельних ділянок зумовлює соціальну напругу в громаді та ставить під загрозу забезпечення стабільних надходжень до бюджету сільської територіальної громади	Втрата пільг більшістю громадян
Альтернатива 2	Для досягнення встановлених цілей перевага була надана цій альтернативі, що надасть можливість: - зменшити податкове навантаження на платників. Кошти можуть бути використані суб'єктами господарювання для підвищення матеріально-технічної бази; - сприяти удосконаленню процедури адміністрування плати за землю та попередити виникнення конфліктних ситуацій між органами державної фіскальної служби й платниками податку	На дію регуляторного акта можливий вплив зовнішніх чинників, ухвалення змін та доповнень до чинного законодавства України в цій сфері. Індикаторами можуть бути процеси та явища соціально-економічного характеру (прискорення або уповільнення змін економічного зростання, політичні впливи, дефіцит ресурсів тощо).

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним завданням запропонованого проекту рішення є зміцнення ресурсної бази бюджету територіальної громади та упорядкування відносин між органом місцевого самоврядування та платниками податку з питань сплати земельного податку.

Запропоновані механізми регуляторного акту, за допомогою яких можна розв'язати проблему:

Прийняття рішення Боратинської сільської ради, яким буде внесено зміни в діюче рішення Боратинської сільської ради від 13 липня 2023 року № 17/2 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку», а саме викладення в новій редакції додаток 2 «Перелік пільг для фізичних та юридичних осіб із сплати земельного податку».

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акту.

- проведення консультацій з суб'єктами господарювання, громадянами;
- оприлюднення проекту рішення та отримання пропозицій і зауважень;
- підготовка експертного висновку постійної відповідальної комісії щодо відповідності проекту рішення вимогам ст. 4,8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»;
- отримання пропозицій по удосконаленню від Державної регуляторної служби України;
- прийняття рішення «Про внесення змін до рішення сільської ради від 13 липня 2023 року № 17/2 «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку» на пленарному засіданні сесії Боратинської сільської ради;
- оприлюднення рішення у встановленому законодавством порядку;
- проведення заходів з відстеження результативності прийнятого рішення.

За результатами проведених розрахунків, прогнозується, що прийняття зазначеного проекту рішення дозволить забезпечити баланс інтересів суб'єктів господарювання, громадян та органу місцевого самоврядування, а його застосування буде ефективним для вирішення проблеми, зазначеної в розділі I цього АРВ. Запропонований вихід із ситуації, що склалась, відповідає принципам державної регуляторної політики, а саме: доцільності, ефективності, збалансованості, передбачуваності, принципу прозорості та врахування громадської думки.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проєкту рішення не передбачає фінансових витрат держави. Орган місцевого самоврядування не понесе фінансові витрати на оприлюднення прийнятого регуляторного акта веб-сайті Боратинської сільської ради.

Дія регуляторного акта не поширюється на суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва, тому розрахунки витрат на одного суб'єкта господарювання та бюджетних витрат на адміністрування зазначеної категорії відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Постанова Кабінету Міністрів від 11 березня 2004 року №308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта») не проводилися.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії регуляторного акта необмежений у часі, що дасть змогу повною мірою вирішити проблемні питання.

Згідно чинного законодавства строк дії запропонованого регуляторного акта необмежений. Так, відповідно до п.п. 12.3.3 п. 12.3 ст.12 Податковим кодексом України передбачено, якщо в рішенні ОМС про встановлення місцевих податків та/або зборів, а також податкових пільг з їх сплати не визначено термін його дії, таке рішення є чинним до прийняття нового рішення.

Дія регуляторного акта починається з 01.01.2025 року із можливістю внесення до нього змін та його відміни у разі зміни чинного законодавства чи в інших необхідних випадках.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Досягнення визначених цілей шляхом виконання вимог нового регуляторного акта принесе вигоди без необхідності залучення додаткових витрат органів місцевого самоврядування.

До кількісних показників належать: чисельність платників за землю, надходження коштів до бюджету громади від плати за землю, розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання у зв'язку виконанням вимог акта. Крім кількісних показників до вигоди належить забезпечення фінансування місцевих цільових програм за рахунок збільшення надходжень коштів до бюджету громади від плати за землю.

Показники надходжень земельного податку у 2024-2027 роках

тис. грн.

Показники результативності	Показники за 2024 рік	Показники за 2025 рік	Прогнозний обсяг за 5 років
Кількість платників земельного податку, на яких поширюватиметься регуляторний акт, осіб, у тому числі:	5745	4945	4945
- юридичних осіб	68	68	68

- фізичних осіб	5677	4877	4877
Надходження коштів до бюджету громади від плати за землю, тис. грн., у тому числі:			
Земельний податок з юридичних	5 371,9	5 371,9	26 859,5
Земельний податок з фізичних осіб	1 612,0	1 372,0	6 860,0
Розмір коштів і час, що витратяться суб'єктами господарювання у зв'язку з виконанням вимог акта, (год. / грн.)*	12,78/0,30	*	*
Рівень поінформованості стосовно основних положень регуляторного акта	Всі суб'єкти господарювання будуть проінформовані про рішення сільської ради шляхом висвітлення на офіційному сайті Боратинської сільської ради https://boratyn.ukrainia.org.ua/ (розділ Документи – Регуляторна діяльність) повідомлення в засобах масової інформації та інформування посадовими особами сільської ради та податкової служби		

* Розмір коштів і час, що витратяться суб'єктами господарювання – юридичними особами, пов'язаний з виконанням вимог акта, може бути змінений, якщо зміниться розмір мінімальної заробітної плати.

12,78 грн – розмір коштів, 0,30 годин – розмір часу

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії акта буде здійснюватися в терміни, визначені Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та відповідно до методики, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року №308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта».

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде проводитися до дня набуття чинності регуляторним актом з метою оцінки стану суспільних відносин, на врегулювання яких спрямована дія акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде проводитися через рік з дня набрання ним чинності або набрання чинності більшістю його положень, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом або більшістю його положень.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде проводитися раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Відстеження результативності дії акта буде здійснюватися відповідальними за підготовку – відділом фінансів Боратинської сільської ради шляхом аналізу статистичних даних щодо чисельності платників податку та надходження коштів до бюджету Боратинської

сільської територіальної громади, наданих Головним управлінням ДПС у Волинській області розробникам регуляторного акта.

Аналіз регуляторного акта розроблений у відповідності до статей 4, 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» з урахуванням вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року №308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта», зі змінами.

Начальник відділу фінансів
Боратинської сільської ради

Ганна РАДЧУК